

Kimmo Kiljunen sd

Kirjallinen kysymys postinsaajan oikeudesta erityisjakelupalveluun ja siitä aiheutuvista lisäkustannuksista sanomalehtien varhaisjakelussa

Eduskunnan puhemiehelle

Postilaatikon sijainnista säädetään postilain 44 §:ssä, jonka mukaan Posti tai muu postiyritys määrittelee sijaintipaikan Liikenne- ja viestintäviraston päätöksestä. Myös postilain pykälät 43, 45 ja 48 sisältävät täsmennyksiä postilaatikon sijaintiin. Näissä todetaan, että postilaatikon sijainnissa tulee ottaa huomioon muiden muassa kohtuullinen matka postinsaajan osoitepaikasta, paikalliset olosuhteet tai postinsaajan iästä tai terveydentilasta aiheutuvat erityistarpeet.

On erittäin hyvä, että postilaatikon sijainnissa voidaan ottaa huomioon postinsaajan yli 75-vuoden ikä. Tilastokeskuksen väestöennusteen perusteella ikäryhmistä nopeimmin kasvaa juuri tämän ikäisten määrä. Tänä vuonna yli 75-vuotiaita suomalaisia on noin 600 000. Henkilökohtaisten erityistarpeiden perusteella postin erityistalousjakeluun — eli tontin rajalla olevaan postilaatikkoon tai huoneiston postiluukkuun tehtävään jakeluun — on oikeutettu alle 30 000 taloutta. Määrän arvioidaan tulevaisuudessa kasvavan.

Valitettavasti tärkeä periaate erityistarpeiden, esimerkiksi liikkumisrajoitteiden tai iän, huomioimisesta ei kuitenkaan aina johda asiakkaan kannalta parempaan, koska sanomalehtien toimittaminen varhaisjakelussa kodin lähellä olevaa laatikkoon tai postiluukkuun ei kuulu erityistalouspalveluun. Varhaisjakelussa olevista sanomalehdistä vastaa paikallinen lehtiyritys, jolta palvelun hankkiminen aiheuttaa tuntuvia lisämaksuja, jopa saman verran kuin maksaa sanomalehden vuosikerta.

Ilman lisämaksullista palvelua sanomalehdet jaettaisiin kirjepostin mukana vasta myöhään ilta-päivällä, jolloin lehden tilaajat syystä pohtivat, kannattaako lehteä lainkaan tilata. Sanomalehtien jakelu ilman kalliita lisämaksuja olisi kuitenkin tärkeää harvaan asutuilla paikkakunnilla moniäänisen tiedonsaannin, paikallislehtien elinkelpoisuuden ja yhdenmukaisten palvelujen oikeudenmukaisen saatavuuden kannalta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko ministeri tietoinen erityisjakelupalvelusta aiheutuvista lisäkustannuksista sanomalehtien varhaisjakelussa harvaan asutuilla paikkakunnilla ja

Kirjallinen kysymys KK 599/2022 vp

näkeekö ministeri mahdolliseksi postilainsäädännön kehittämisen siten, että erityisjakelupalvelussa olevien sanomalehtien varhaisjakelulle asetettaisiin kohtuullinen maksuyläraja?

Helsingissä 22.11.2022

Kimmo Kiljunen sd